



## Komplett program augusti 2023 - februari 2024

### Lördag 12 och söndag 27 augusti. Lieslätter på Vallby friluftsmuseum.

I augusti är det dags att slå och hässa höet på ängen.

Liar och högafflar mm. finns, men ta gärna med din favorit.

Se mer på sista sidan i programmet.

**Tid:** 10.00 -16.00.

**Anmälan:** Om du har tid att hjälpa till en längre stund så får du gärna anmäla dig till:

[anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com) Ange *Slätter på Vallby* i ämnesraden.

**Plats:** Vallby friluftsmuseum, norra delen, se skyltar från Lanthandeln.

**Ledare:** Ulla Fåhraeus, Museibonde, Bertil Svensson, Naturskyddsföreningen.

**Kontakt:** Bertil Svensson, 073-641 27 44.

**Arrangörer:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Vallby friluftsmuseum, Studieförbundet Västmanland.

### Söndag 27 augusti. Gröna Västerås.

För mer information se hemsidan [www.vasteras.naturskyddsforeningen.se](http://www.vasteras.naturskyddsforeningen.se) eller Facebook.

### Lördag 2 september. Svamputflykt.

Vi beger oss till en rikt givande (förhoppningsvis), särskilt utvald svampskog. Svampsektionens experter guidar oss i svamparnas värld. Delikatess, ätlig, oätlig eller supergiftig?

Kläder efter väder, ta med fika el. dyl. Ta även med en svampbok om du har.

**Tid:** 10.00, beräkna ca 4 timmar.

**Plats:** Samling vid ABB Arena Nord (ishockeyhallen), Rocklunda.

**Ledare:** Berit Rodling Martinsson, Boris Klanger NF Västmanlands svampsektion, med flera.

**Kontakt:** Gunnar Rosén 076-787 85 98, Ingrid Åkerman.

**Anmälan senast 31/8:** [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com). Ange *Svamputflykt* i ämnesraden.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland.

### Lördag 16 september: Slättergille!

Vi slår Poängen som vi fagade i april och lite annat vi hinner med.

**Tid:** 10.00 – 13.00. Matsäck är gott! Ta med egen.

**Plats:** Badelunda kyrkskola, mitt emot kyrkan.

**Kontakt:** Bertil Svensson, 073-641 27 44.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland, Badelunda Hembygdsförening.

### Måndag 18 september. Tranor och gäss vid Hjälstaviken.

Tusentals tranor och stora flockar av vitkindad gås och grågås flyger in vid skymningen.

**Tid:** 17.45 – 20.00. Ta gärna med matsäck. Varma kläder, tänk på att kvällen kan bli kylig.

**Samling:** Vid Hälla parkering kl.17.00 (för gemensam färd /samåkning) eller vid Hårby parkeringen (söder Hjalsta by) ca: 17.45.

**Ledare:** Bengt Jönsson, 070-290 40 20.

**Anmälan senast 15 september:** [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com) Ange *Hjälstaviken* i ämnesraden.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland.



**Lördag 23 september, Guidning bland naturvårdsarter.**

*Jacob Rudhe* Naturvårdshandläggare på Länsstyrelsen guidar oss i

Östringby Naturreservat som ligger i Svartådalen norr om Svanå

I huvuddelen av området växer gran- och barrblandskogar på friska blåbärsmarker och på mossrika marker med glesa fältskikt. Måttligt utbredda skogstyper är örtgranskog och gransumpskog med inslag av örter och ormbunkar i fältskiktet, tallskog på torrare marker bevuxna med bärris och lavar samt lövskog på torr-fuktig mark.

Skogen har efter lång tid med extensivt skogsbruk utvecklat tydliga naturskogsdrag där en varierad åldersstruktur och täthet, påtagligt inslag av gamla träd och död ved i olika former är de mest typiska karaktärsdragen. Här kan vi se både intressanta kärlväxter, svampar, lavar och mossor samt ett flertal krävande marksvampar utmärker sig.

Ta med fika!

**Tid:** 09.00 – 13.00.

**Plats:** Samling vid ABB Arena Nord Rocklunda (ishockeyhallen) för samåkning, Rocklunda

**Kontakt:** Bertil Svensson, 073-641 27 44.

**Anmälan senast 20/9:** till [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com) Ange *Svanå* i ämnesraden.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland.

**Söndag 24 september. Natursnokarträff på Björnön.**

Höst i naturen! Vi letar svampar, tittar i lappar och leker. Ta med matsäck.

Ålder 3-10år.

Barnen är välkomna tillsammans med en ansvarig vuxen.

**Tid:** 11.00 – ca 13.00.

**Plats:** P-platsen mitt emot Björnögården.

**Klädsel:** Ömma kläder efter väder.

**Ledare:** Ingrid Åkerman, Bertil Svensson, Anne Halldin, Josefin Kjellberg.

**Kontakt:** Ingrid Åkerman [ingrid\\_akerman@yahoo.se](mailto:ingrid_akerman@yahoo.se)

**Anmälan:** [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com) Ange *Natursnokarträff 24/9* i ämnesraden.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland.

**Måndag 2 oktober. Välja eller inte välja ekologiskt på tallriken!**

Vesna Djokić, miljövetare som arbetar som miljöutbildningskonsulent, föreläser om ekologisk mat.

Den uppåtgående trenden med ekologisk mat som vi har haft under många år, håller nu på att plana ut. Varför har det blivit så, och vad innebär egentligen begreppet - ekologiskt? Ekologiskt jordbruk och ekologisk mat – finns det bara fördelar, eller? Vad är det som styr konsumentens val mellan ekologiskt och icke ekologiskt i matbutiken? *Vesna Djokić* gör sitt bästa för att ge dig svaren på de frågorna, som förhoppningsvis leder till nya insikter om mervärdet av ekologisk mat, som gör att du oftare väljer ett ekologiskt alternativ på tallriken.

**Tid:** 18.00 – 19.30.

**Plats:** Hörsalen, Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

**Kontakt:** Berit Karlsson, 070-663 15 60.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland.



**Söndag 8 oktober. Utflykt till Myran, en återskapad våtmark i Hjulbäcken.**

*Viktor Kärvinge*, vattensamordnare för Sagåns avrinningsområde, guidar oss på utflykten till Myran som för länge sedan var en våtmark som dikades ut för att bli jordbruksmark. Med större krav på rationellt jordbruk och färre betande djur var Myran inte längre lönsam att bruka. Markägaren tyckte att 1/3 av den gamla jordbruksmarken fick bli våtmark igen genom en "återmeandring". Man ger tillbaka vattendragets dess naturliga form och möjlighet att förändra sig. Vattendragets möjlighet att bredda ut sig återskapades och på så vis även landskapets förmåga att fördröja vatten.

**Tid: 14.00 – 16.00.**

**Plats:** Visbo kvarn 106, Sala.

**Samling: 13.15** vid ABB Arena Nord, Rocklunda framför ishockeyhallen för gemensam färd / samåkning eller vid Visbo kvarn 106, utefter väg 70, ca 2km öst om Tärna kyrka kl. 14.00.

**Anmälan senast 4 oktober till:** anmalan.nf.vasteras@gmail.com Ange *Myran* i ämnesraden

**Kontakt:** Berit Karlsson 070-663 15 60.

**Arrangörer:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland.

**Måndag 23 oktober. Den svenska skogens ekologiska situation efter 60 år med kalhyggeskogsbruk.**

Skogen i Sverige har påverkats av människan under tusentals år, särskilt i den södra halvan har förändringarna från naturskog till åkermarkslandskap gjorts för mycket länge sedan. Men den boreala skogen har aldrig varit så hårt utsatt för omformandet från naturskogslandskap till industrilandskap som de senaste 60 åren, vilket beror på det storindustriella kalhyggesbruket. Sverige som vill vara en förebild i världen när det kommer till miljöfrågan, är när det gäller skogen och dess ekosystem i själva verket ett avskräckande exempel på hur man inte ska bedriva skogsbruk.

*Sebastian Kirppu*, skogsbiolog, har under de senaste 25 åren jobbat med och engagerat sig för skogens ekosystem, framför allt barrnaturskogen.

Han har inventerat skogar och hotade arter samt varit sommarpratare (2014) och var med i SVT:s vetenskapsserie "Slaget om Skogen"

**Tid: 18.00 – 19.30.**

**Plats:** Hörsalen, Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

**Kontakt:** Bertil Svensson, 073-641 27 44.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförbundet Västmanland, Skydda skogen.

**Tisdag 7 november. Klimatet och klimatanpassning Västmanland.**

Vi måste både minska våra klimatutsläpp och anpassa oss till förändrat klimat. Vilka och hur stora utsläppskällor har vi i Västmanland och hur utvecklas/ avvecklas de. Hur ser sårbarheter/ risker ut i Västmanland? Finns torrlagda våtmarker i Västmanland lämpliga för återvätning? Vilka problem finns för att genomföra klimatåtgärder?

**Tid: 18.00 – 20.00.**

**Plats:** Hörsalen, Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

**Föredragshållare:** Måns Enander med flera Länsstyrelsens klimatfunktion.

**Kontakt:** Bengt Jönsson, 070-290 40 20

**Arrangörer:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Länsstyrelsen i Västmanland och Studieförbundet Västmanland.



**Prel. måndag 4 december. Giftfri förskola/ skola i Västerås. Hur har det gått?**

Våren 2016 höll representanter från Västerås stad en föreläsning om arbetet med att minska / ta bort gifter i förskola och skola. Ett av stadens viktigaste områden var och är att skapa bra miljöer för barn. Det kopplade till Naturskyddsföreningens kampanj år 2014 om giftfri förskola och giftfri miljö för barn och vuxna.

*Hur har det gått?* Hur har Västerås stad lyckats hantera problemet med kemikalier i byggnadsmaterial och städprodukter i våra skolor? Är barnens miljö giftfri?

**Tid:** 18.00 – 20.00

**Plats:** Studieförämjandets hörsal, Pilgatan 8C

**Föredragshållare:** Eva Kruse, Magdalena Rehnberg, Christina Larsson, barn och utbildningsförvaltningen Västerås stad

**Kontakt:** Bertil Svensson, 073-641 27 44.

**Anmälan till:** [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com), Ange *Giftfri förskola* i anmälan

**Arrangörer:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Västerås stad, Studieförämjandet Västmanland.

**Söndag 4 februari Spårning av vilt (med fokus på rovdjur)**

I aktiviteten inkluderas kort introduktionsföreläsning kring spårning, spårning av vilt i fält (med fokus på rovdjur), vittjning och uppsättning av åtelkameror samt applicering av doftämnen samt lunchpaus.

Ta med matsäck!

Aktiviteten lämpar sig för människor som inte är fysiskt hindrade att röra sig i skog och mark på eller utanför stigar. Det kan hända att vi bakspårar ett djur en längre sträcka i varierad terräng.

**Tid:** 09.15 – 16.00.

**Plats:** Samling framsidan av Rocklunda ABB Arena Nord,

**Kontakt:** Bertil Svensson, 073-641 27 44.

Maxantal deltagare 10, minantal 7.

**Deltagaravgift:** 350kr.

**Anmälan till:** till [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com) Ange *Spårning av vilt* i ämnesraden.

**Anmälan senast 10 januari:** Efter anmälan får du bekräftelse på att du får delta, betala sedan deltagaravgiften enligt bekräftelsen senast 18 januari.

Vid återbud efter 18 januari så sker ingen återbetalning av deltagaravgiften.

Vid för få anmälda eller för få betalda deltagaravgifter avbokas aktiviteten och ev. betald deltagaravgiften betalas tillbaka.

Saknas spårnö i området ställs aktiviteten in och betalda avgifter betalas tillbaka.

**Arrangörer:** Naturskyddsföreningen i Västerås, Studieförämjandet Västmanland.

**Söndag 11 februari. Natursnokar vinterutflykt.**

Temat för vinterträffen är spår i snö. Vilka djur är det som stannar kvar på vinterhalvåret? Vad äter älgen och vilka fåglar matar vi utanför fönstret? Vi ska snoka efter spår, leka lekar och fika. KOM IHÅG matsäcken, gärna varm dryck för kalla magar.

Ålder 3-10år.

Barnen är välkomna tillsammans med en ansvarig vuxen.

**Tid och plats:** 11.00 – ca 13.00.

**Plats:** P-platsen mittemot Björnögården.

**Klädsel:** Varma och oömma kläder efter väder.

**Ledare:** Ingrid Åkerman, Anne Halldin, Bertil Svensson.

**Kontakt:** Ingrid Åkerman, [ingrid\\_akerman@yahoo.se](mailto:ingrid_akerman@yahoo.se)

**Anmälan till:** [anmalan.nf.vasteras@gmail.com](mailto:anmalan.nf.vasteras@gmail.com) Ange *Natursnokar 11/2* i ämnesraden.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen i Västerås och Studieförämjandet Västmanland.



**Preliminärt onsdag 28 februari. Hur ser prognosen för Mälaren ut? Obs! Datum kan ändras.**

*Anders Hasselrot*, doktor i Limnologi och är SNF's representant i Mälarens vattenvårdsförbund.

Kvällens seminarium är en uppföljning till det seminarium om Mälaren Anders höll i oktober 2021.

Anders går igenom bevaknings-programmen, simulering av vattenståndsförändringar samt föreslår drastiska handfasta förslag för att ge Mälaren det skydd som behövs.

**Tid:** 18.00 – 19.30.

**Plats:** Hörsalen Västerås stadsbibliotek, Biskopsgatan 1, samt på 'Google meet'.

**Kontakt:** Anders Hasselrot, 073-028 30 99.

**Anmälan senast 21 februari till:** [ath@knowledgediscovery.se](mailto:ath@knowledgediscovery.se), skriv 'Mälarseminariet hörsalen' om du deltar fysiskt, skriv 'Mälarseminariet google meet' om du deltar virtuellt.

**Arrangör:** Naturskyddsföreningen Västerås, Studieförbundet Västmanland.

**Tisdag 19 mars 2024. Västeråskretsens årsmöte.**

Mer information kommer i vårprogrammet.